

JAVIER VALLHONRAT

LA SENDA I LA TRAMA

Título: “La Senda i la Trama”

Espacio: Espai Born

Fechas: 4 de junio al 30 de agosto de 2015

Dirección: Pilar Ribal

Comisariado y texto: Fernando Gómez de la Cuesta

Instituciones: Govern de les Illes Balears, Institut d'Estudis Baleàrics, Ajuntament de Palma, Fundació Palma Espai d'Art y Fundación Banco Santander.

Las líneas que comparecen en esta propuesta titulada “La Senda i la Trama” actúan como ese rastro de vivencias que se van produciendo en el devenir del Archiduque Luis Salvador (Palacio Pitti, Florencia, 1847 – Castillo de Brandais, Bohemia, 1915) y de Javier Vallhonrat (Madrid, 1953) por la Serra de Tramuntana. Extraordinarios viajeros, montañeros, caminantes y dibujantes, conciben esa línea como una sucesión de experiencias que se extienden en el espacio y en el tiempo, como una serie de trayectorias biográficas escritas e inscritas sobre el plano de un territorio concreto, como itinerarios que se van superponiendo en tiempos paralelos, que se cruzan sobre los mapas que han trazado, que se juntan y se separan en un contexto que une las pasiones de la subjetividad romántica con el conocimiento, con la ciencia y con la magia.

Un proyecto que surge del desarrollo conceptual de todas las relaciones y declinaciones que se generan alrededor de esos trazos vitales y del entramado que crean, unas marañas que parten de un dibujo simple -un sencillo surco trazado en la tierra- que se va transformando en una imagen más intrincada y compleja. Estas líneas de recorrido establecen una analogía evidente con el concepto de dibujo, del dibujo como performance, como trayectoria, como acción, como experiencia y como memoria. Esta línea metafórica y gráfica, sin principio ni fin, ilimitada y eterna, es la que deja constancia del discurrir de Vallhonrat por los caminos físicos que contienen todos los hitos de experiencia que el artista va fijando con sus imágenes, que traza y localiza en el mapa, que ubica con las coordenadas que toma con su GPS, mientras se van entrecruzando y complementando con la propia trama de sendas que dibujó Luis Salvador por toda la Sierra.

Y es que Javier Vallhonrat no ha tratado de recorrer de nuevo los itinerarios que trazó el Archiduque, sino que lo que pretende es dotar de diferentes contenidos el territorio, transitarlo y vivirlo pero de otra singular manera. Para llegar, primero hay que ir, y para que el camino sea provechoso hay que sentir, permanecer, asimilar, aprehender, recordar, sumar y crecer. Una suerte de itinerario que, en su superposición, genera una red orgánica que se expresa plásticamente mediante las tramas vegetales que se recogen en las fotografías de la propuesta: una acumulación de capas y de registros, de trazos y de caminos, donde la propia naturaleza es la que se encarga de construir la retícula compleja que la peculiar sensibilidad de Javier Vallhonrat plasma en sus imágenes. Los diferentes testimonios que el artista va recogiendo en el transcurso de la investigación, sus dibujos de línea clara sobre el cuaderno, los textos, las grabaciones en vídeo, incluso los sonidos captados en el bosque, el viento o el mar, son entendidos como hilos argumentales que se cruzan

formando nuevas tramas, otorgando una complicación añadida pero también incorporando múltiples lecturas.

Una red de líneas superpuestas que define, en diferentes capas de comprensión, el espacio geográfico en el que nos hallamos, su configuración topográfica, antropológica y biológica, los árboles y las plantas, la montaña, la costa, los animales, la estructura mineral y geológica, pero también aquel ilusionismo científico que manifestaban los pioneros de la óptica, los fotógrafos premonitores de la imagen estereoscópica, de la cámara oscura, de las máquinas e inventos que contribuyeron a la nueva visualidad de finales del XIX, combinado con los gráficos y las ilustraciones de los estudios anatómicos, de la percepción ocular, de los esquemas de las cadenas alimenticias, de los recursos y pictogramas del montañismo, y acompañados siempre por un singular personaje mezcla de sabio, aventurero, mago, escalador, ermitaño y guía que se encarga de narrar este proyecto de investigación conceptual y plástica abordado desde una mirada científica y mágica, desde una abstracción sistemática y apasionada, planteada mediante unos trazos que buscan la claridad cognoscitiva pero que, necesariamente, se entrelazan en una complejidad y diversidad fenoménica y sentimental que consigue maravillarnos, inquietarnos, sobrecogernos y, en ocasiones, desbordarnos.

Promovida por el Gobierno de las Islas Baleares y el Consell Insular de Mallorca, esta exposición tiene lugar en el marco del *Any de l'Arxiduc*, que en 2015 conmemora el 150 aniversario de la muerte del Archiduque con un extenso y polifacético programa cultural de marcado carácter internacional. “La Senda i la Trama” se ha podido ver con anterioridad en el Kunst Haus Wien, Austria, la Stiftung Starke en Berlín, Alemania, y el Instituto Cervantes de Praga, República Checa.

JAVIER VALLHONRAT (Madrid, 1953)

Licenciado en Bellas Artes y en Psicología, artista multidisciplinar de amplia y destacada trayectoria. Ha obtenido los premios más importantes en el campo de la fotografía en nuestro país, sobresaliendo, entre ellos, el Premio Nacional de Fotografía, el Villa de Madrid, el Premio de la Comunidad de Madrid y el Bartolomé Ros de PhotoEspaña. También ha sido reconocido con premios internacionales como el Award of Excellence de la Society of Newspaper Design, el Silver Award of New York Times Magazine o el Art Directors Club 76th Annual Awards. Ha realizado exposiciones individuales en lugares de tanto prestigio como el Taidemuseo (Porin, Finlandia), la Abadía de Montmajour (Arles, Francia), el Arts Santa Mónica (Barcelona), el Centre Nationale de la Photographie (París), la Fundación Telefónica (Madrid) o el Canal de Isabel II (Madrid).

JAVIER VALLHONRAT

LA SENDA I LA TRAMA

Títol: "La Senda i la Trama"

Espai: Espai Born

Dates: 4 de juny al 30 d'agost de 2015

Direcció: Pilar Ribal

Comissariat i text: Fernando Gómez de la Cuesta

Institucions: Govern de les Illes Balears, Institut d'Estudis Balearics, Ajuntament de Palma, Fundació Palma Espai d'Art i Fundación Banco Santander.

Les línies que compareixen en aquesta proposta titulada "La Senda i la Trama" actuen com el rastre de vivències que es van produint en l'esdevenir de l'arxiduc Lluís Salvador (palau Pitti, Florència, 1847- castell de Brandais, Bohèmia, 1915) i de Javier Vallhonrat (Madrid, 1953) per la serra de Tramuntana. Extraordinaris viatgers, muntanyencs, caminants i dibuixants, conceben aquesta línia com una successió d'experiències que s'estenen en l'espai i en el temps, com una sèrie de trajectòries biogràfiques escrites i inscrites damunt el pla d'un territori concret, com itineraris que es van superposant en temps paral·lels, que es creuen sobre els mapes que han traçat, que s'ajunten i se separen en un context que uneix les passions de la subjectivitat romàntica amb el coneixement, amb la ciència i amb la màgia.

Un projecte que sorgeix del desenvolupament conceptual de totes les relacions i declinacions que es generen al voltant d'aquests traços vitals i de l'entramat que creen, uns garbuixos que parteixen d'un dibuix simple –un senzill solc traçat a la terra– que es va transformant en una imatge més intricada i complexa. Aquestes línies de recorregut estableixen una analogia evident amb el concepte de dibuix, del dibuix com a performance, com a trajectòria, com a acció, com a experiència i com a memòria. Aquesta línia metafòrica i gràfica, sense principi ni fi, il·limitada i eterna, és la que deixa constància del discórrer de Vallhonrat pels camins físics que contenen totes les fites d'experiència que l'artista va fixant amb les seves imatges, que traça i localitza en el mapa, que situa amb les coordenades que pren amb el seu GPS, mentre es van entrecruant i complementant amb la trama de sendes que va dibuixar Lluís Salvador per tota la Serra.

I és que Javier Vallhonrat no ha intentat recórrer de nou els itineraris que va traçar l'Arxiduc, sinó que el que pretén és dotar de diferents continguts el territori, transitar-lo i viure'l però d'una altra singular manera. Per a arribar-hi, primer cal anar-hi, i perquè el camí sigui profitós cal sentir, romandre, assimilar, aprehendre, recordar, sumar i créixer. Una casta d'itinerari que, en la seva superposició, genera una xarxa orgànica que s'expressa plàsticament mitjançant les trames vegetals que es recullen a les fotografies de la proposta: una acumulació de capes i de registres, de traços i de camins, on la mateixa naturalesa és la que s'encarrega de construir el reticle complex que la peculiar sensibilitat de Javier Vallhonrat plasma a les seves imatges. Els diferents testimoniats que l'artista va recollint en el transcurs de la investigació, els seus dibuixos de línia clara sobre el quadern, els textos, els enregistraments en vídeo, fins i tot els sons captats al bosc, el vent o la mar, són entesos com a fils

argumentals que s'encreuen formant noves trames, atorgant una complicació afegida però també incorporant múltiples lectures.

Una xarxa de línies superposades que defineix, en diferents capes de comprensió, l'espai geogràfic en què ens trobam, la seva configuració topogràfica, antropològica i biològica, els arbres i les plantes, la muntanya, la costa, els animals, l'estructura mineral i geològica, però també aquell il·lusionisme científic que manifestaven els pioners de l'òptica, els fotògrafs premonitors de la imatge estereoscòpica, de la cambra obscura, de les màquines i invents que varen contribuir a la nova visualitat de finals del XIX, combinat amb els gràfics i les il·lustracions dels estudis anatòmics, de la percepció ocular, dels esquemes de les cadenes alimentàries, dels recursos i pictogrames del muntanyisme, i acompanyats sempre per un singular personatge mescla de savi, aventurer, mag, escalador, ermità i guia que s'encarrega de narrar aquest projecte d'investigació conceptual i plàstica abordat des d'una mirada científica i màgica, des d'una abstracció sistemàtica i apassionada, plantejada mitjançant uns traços que cerquen la claredat cognoscitiva però que, necessàriament, s'entrellacen en una complexitat i diversitat fenomènica i sentimental que aconsegueix meravellar-nos, inquietar-nos, esglaiar-nos i, de vegades, desbordar-nos.

Promoguda pel Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Mallorca, aquesta exposició s'emmarca dins de l'Any de l'Arxiduc, que el 2015 commemora el 150 aniversari de la mort de l'Arxiduc amb un extens i polifacètic programa cultural de marcat caràcter internacional. "La Senda i la Trama" s'ha pogut veure anteriorment al Kunst Haus Wien, Àustria, la Stiftung Starke a Berlín, Alemanya, i l'Institut Cervantes de Praga, República Txeca.

JAVIER VALLHONRAT (Madrid, 1953)

Llicenciat en Belles Arts i en Psicologia, artista multidisciplinari d'àmplia i destacada trajectòria. Ha obtingut els premis més importants en el camp de la fotografia al nostre país, destacant, entre d'altres, el Premi Nacional de Fotografia, el Villa de Madrid, el Premi de la Comunitat de Madrid i el Bartolomé Ros de PhotoEspaña. També ha estat reconegut amb premis internacionals com l'Award of Excellence de la Society of Newspaper Design, el Silver Award del New York Times Magazine o l'Art Directors Club 76th Annual Awards. Ha realitzat exposicions individuals en llocs de tant prestigi com el Taidemuseo (Porin, Finlàndia), l'Abadia de Montmajour (Arles, França), l'Arts Santa Mònica (Barcelona), el Centre Nationale de la Photographie (París), la Fundació Telefónica (Madrid) o el Canal d'Isabel II (Madrid).